

KONTROLY NA MÍSTĚ

Pro opatření v rámci plošných lesnických opatření

Účelem této publikace je seznámit žadatele s průběhem kontroly na místě a usnadnit jeho orientaci v dokumentech potřebných při této kontrole

Obsah

Kontrola na místě	2
1. Fyzická kontrola na místě (FKNM)	2
2. Osoby při KNM	2
3. Provedení kontroly na místě	2
4. Ukončení kontroly na místě	6
5. Námitky proti Protokolu o kontrole	6
6. Práva a povinnosti	7

Kontrola na místě

Hlavním cílem kontroly na místě (dále jen „KNM“) je ověřit dodržování podmínek v rámci příslušného opatření vymezených legislativou EU a legislativou ČR. Při realizaci KNM se ověřuje, zda údaje deklarované žadatelem v žádosti odpovídají skutečnosti a zda jsou splněny veškeré závazky a povinnosti žadatele, které lze v době provádění KNM ověřit.

KNM se provádí u vybraného vzorku z vybraných režimů Společenství.

1. Fyzická kontrola na místě (FKNM)

Fyzickou kontrolu na místě (dále jen „FKNM“) provádí pověření terénní inspektoři, pracovníci RO SZIF (Oddělení inspekční služby). **Kontroly jsou zásadně neohlášené**, ale pokud účel kontroly nebude ohrožen, může terénní inspektor kontrolu ohlásit. Proto je důležité, aby byly na žádosti uvedeny aktuální a pravdivé kontaktní údaje.

Kontrolu mohou provádět i úředníci jiných orgánů (např. Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem – dále jen „ÚHUL“, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský - dále jen „ÚKZÚZ“), na které delegoval SZIF část kontrolních pravomocí. Terénního inspektora mohou příležitostně doprovázet i úředníci jiných orgánů nebo úředníci orgánů EU.

2. Osoby při KNM

Terénní inspektor – kontrolní pracovník (kontrolující), který zastupuje kontrolní orgán. Terénního inspektora mohou příležitostně doprovázet i úředníci jiných orgánů nebo úředníci orgánů EU.

Přizvané osoby – na KNM si též SZIF může přizvat odborníka z odborného pracoviště, který provádí danou kontrolní činnost ze zákona. V tomto případě je takový odborník přizván jako přizvaná osoba terénního inspektora.

Kontrolovaná osoba - žadatel žádající o dotaci v rámci režimů podpor Společenství.

Zplnomocněná osoba - konkrétní fyzická osoba zplnomocněna k zastupování kontrolované osoby/žadatele ve věcech právních úkonů na základě tzv. plné moci (§33 správního řádu).

Povinná osoba – je jakákoli osoba odlišná od kontrolované osoby/žadatele, která však je (popř. byla) vůči kontrolované osobě/žadateli v určitém vztahu a jejíž součinnost je pro řádný výkon kontroly a dosažení jejího účelu taktéž nezbytná. Dále je to osoba, která kontrolované osobě/žadateli dodává nebo dodala zboží nebo ho od ní odebrala či odebírá, koná nebo konala pro ni práce, anebo jí poskytuje nebo poskytovala služby nebo její služby využívala či využívá, případně se na této činnosti podílí nebo podílela a je přítomna na místě kontroly. Povinná osoba je tedy osobou, která má vztah ke kontrolované osobě/žadateli či předmětu kontroly, přičemž jde o zaměstnance či dodavatele, odběratele nebo zákazníka kontrolované osoby/žadatele. Povinná osoba je povinna poskytnout terénnímu inspektorovi součinnost potřebnou k výkonu kontroly, nelze-li tuto součinnost zajistit prostřednictvím kontrolované osoby/žadatele.

Jiná osoba – osoba dle §12a odst. 3 zákona č.256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o osobu, která není povinnou osobou.

3. Provedení kontroly na místě

Oznámení KNM

KNM se provádí zásadně neoznámené.

Pokud bude kontrola oznámena, bude tak učiněno nejdříve 48 hodin před jejím zahájením. Ve výjimečných a odůvodněných případech může být oznámená kontrola zrušena, o čemž však bude žadatel informován co nejdříve.

Zahájení FKNM – první kontrolní úkon

Možné jsou pouze 3 způsoby zahájení FKNM:

- předložení průkazu zaměstnance
- doručení Oznámení o kontrole
- první z kontrolních úkonů předcházející kontrole ... (vypíše se v Protokolu o kontrole)

KNM se zahajuje v první řadě s žadatelem nebo jím zplnomocněným zástupcem. Pokud však nelze zajistit součinnost s žadatelem, pak potřebnou součinnost je povinná poskytnout povinná osoba (pokud existuje) a KNM lze zahájit i s povinnou osobou s tím, že o zahájení KNM se žadatel informuje dodatečně.

V dalším textu je již používán pouze pojem žadatel, avšak dané úkony v rámci průběhu FKNM mohou být činěny i s povinnou osobou vyjma doručení Protokolu o kontrole.

Průběh FKNM

FKNM se žadatel může účastnit osobně nebo doprovodem terénního inspektora pověřit svého zástupce. Pokud se žadatel bude chtít zúčastnit celého průběhu kontroly, je nutné, aby se v případě vícedenní kontroly domluvil s terénním inspektorem, na kterých částech hospodářství bude provádět kontrolu v dalších dnech.

Žadatel v rámci podmínek dané podpory souhlasí, že umožní na svém hospodářství provedení nezbytných kontrol na místě a při kontrole poskytne terénnímu inspektorovi na jeho požádání přiměřenou součinnost. Terénní inspektoři provádějící kontrolu na místě jsou oficiálně považováni za osoby pozvané se souhlasem žadatele. Pokud **žadatel zruší svůj souhlas** s provedením nezbytných kontrol a požádá nebo nařídí terénnímu inspektorovi, aby ukončil kontrolu na místě a hospodářství opustil, terénní inspektor tak okamžitě učiní. Toto však **bude považováno za porušení podmínek pro udělení podpory** porušením závazku o umožnění kontroly na místě a povede k zamítnutí žádosti.

V průběhu kontroly musí žadatel zajistit přístup na jím užívané DPB a PSK.

V průběhu kontroly kontrolující pracovník SZIF (popř. pracovník delegované kontrolní organizace) v závislosti na kontrolovaném opatření provádí:

- měření vybraných DPB/PSK,
- kontrolu specifických podmínek opatření na všech deklarovaných DPB/PSK,
- kontrolu dobrého zemědělského a environmentálního stavu (dále jen „DZES“) na vybraných DPB/PSK, pokud byl žadatel vybrán ke kontrole DZES.

V průběhu kontroly kontrolující pracovník provádí kontrolu níže uvedeného - rozděleno dle opatření/podopatření

- **HRDP Lesnictví – Zalesňování zemědělské půdy (ZZP; PaN):**
 - plochy DPB
- **HRDP Lesnictví – Rychle rostoucí dřeviny (RRD):**
 - plochy DPB
 - list o původu sazenic (doklad o původu reprodukčního materiálu dřevin použitých k založení porostu RRD), faktury za nákup
 - doklady ke kontrole délky obmýetí – např. doklady o prodeji produkce RRD, doklady o provedení sklizně apod.
 - doklady potvrzující využití produkce produkčního porostu RRD pro energetické využití – doklady o prodeji produkce RRD; v případě samospotřeby doklady o majetku, skladové karty popř. vlastní evidenci apod.
 - doklady potvrzující využití produkce reprodukčního porostu RRD pro množitelské účely – doklady o prodeji produkce RRD (řízků); v případě samospotřeby doklady o majetku, skladové karty popř. vlastní evidenci apod.

- evidence reprodukčního porostu RRD – např. o provedených pracovních úkonech v porostu, o množství prodaných rostlinných řízků apod.
 - doklady o původu při prodeji rostlinných řízků z reprodukčního porostu RRD (podle zákona č. 219/2003 Sb. – zákon o oběhu osiva a sadby)
- **EAFRD Lesnictví - Zalesňování zemědělské půdy (ZZP; PaN):**
 - plochy DPB
 - doklady o původu reprodukčního materiálu lesních dřevin použitého při zalesnění (listy o původu), případně doklady o nákupu sadby, dodací listy, faktury, apod.
 - k ověření plnění dalších povinností vyplývajících z nepovinných údajů uvedených v projektu zalesnění
 - doklady o nákupu oplocení, doklady o ochraně proti buřeni, doklady o ochraně proti hlodavcům, doklady o výseku nežádoucích dřevin, případně jiné doklady dokazující tyto skutečnosti
- **EAFRD Lesnictví 14+ - Zalesňování zemědělské půdy (ZLP; PaU):**
 - plochy DPB
 - průvodní listy nebo potvrzení odborného lesního hospodáře o původu reprodukčního materiálu, případně doklady o nákupu sadby, dodací listy, faktury apod.
 - k ověření plnění dalších povinností vyplývajících z nepovinných údajů uvedených v projektu založení lesního porostu
 - doklady o nákupu oplocení, doklady o ochraně proti buřeni, doklady o ochraně proti hlodavcům, doklady o výseku nežádoucích dřevin, případně jiné doklady dokazující tyto skutečnosti
- **EAFRD Natura 2000 v lesích - Zachování hospodářského souboru:**
 - plochy DPB
 - k ověření průběhu obnovy PSK/zvolené etáže
 - data lesní výroby a lesní hospodářskou evidenci
 - v případě nejednoznačné identifikace hranice PSK zajistí viditelné označení této hranice
- **EAFRD Lesoenvi - Lesnicko-environmentální opatření:**
 - plochy PSK/DPB
 - v případě nejednoznačné identifikace hranice PSK zajistí viditelné označení této hranice
- **EAFRD LEO 14+ - Zachování porostního typu hospodářského souboru:**
 - plochy PSK/DPB
 - k ověření průběhu obnovy PSK/zvolené etáže
 - data lesní výroby a lesní hospodářskou evidenci
 - v případě nejednoznačné identifikace hranice PSK zajistí viditelné označení této hranice
- **EAFRD Genofond - Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin (měření vybraných PSK):**
 - plochy PSK/DPB
 - v případě nejednoznačné identifikace hranice PSK zajistí viditelné označení této hranice

- **EAFRD Genofond - Ochrana a reprodukce genofundu lesních dřevin (kontrola sběru reprodukčního materiálu šetrnou technologií):**
 - přesné datum sběru reprodukčního materiálu oznámí dodavatel pověřené osobě (ÚHÚL) nejméně 2 pracovní dny před sběrem reprodukčního materiálu
 - zajistí přístup na jím užívané PSK
 - v případě nejednoznačné identifikace hranice PSK zajistí viditelné označení této hranice

- **Standardy DZES:**
 - zajistí přístup na jím užívané DPB v rámci všech standardů DZES 1 - 7
 - DZES 1
 - záznamy o používání přípravků na ochranu rostlin
 - faktury za nákup přípravků na ochranu rostlin
 - skladovou evidenci přípravků na ochranu rostlin
 - evidence hnojení
 - DZES 2
 - platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami
 - DZES 3
 - platné povolení k vypouštění odpadních vod do vodních toků
 - skladová evidence ropných látek, přípravků na ochranu rostlin a hnojiv
 - provozní deník o vlastních kontrolách skladů a skládek závadných látek
 - schválený havarijní plán
 - protokol o zkoušce těsnosti nádrží ropných látek
 - provozní deník o vlastních kontrolách zjišťování úniku skladovaných ropných látek
 - DZES 4
 - evidence o použití hnojiv
 - DZES 5
 - sdělení o použití půdoochranné technologie, pokud musela být použita dle definice standardu
 - DZES 6
 - evidence o použití hnojení
 - DZES 7
 - souhlasné stanovisko orgánu ochrany přírody ke zrušení/poškození krajinného prvku

Kontrola některých podmínek je delegována na jiné kontrolní organizace:

- **ÚHÚL**
 - Natura 2000 v lesích – zachování hospodářského souboru, měření vybraných PSK a plnění všech podmínek daného opatření
 - Lesoenvi – zlepšování druhové skladby, měření vybraných PSK a plnění všech podmínek daného opatření
 - LEO 14+ – zachování porostního typu hospodářského souboru, měření vybraných PSK a plnění všech podmínek daného opatření
 - Genofond – sběr reprodukčního materiálu šetrnou technologií
 - Genofond – měření vybraných PSK a plnění podmínek daného opatření
- **ÚKZÚZ**
 - DZES 1
 - DZES 3

4. Ukončení kontroly na místě

Poslední kontrolní úkon je úkon, který předchází vyhotovení Protokolu o kontrole. Konkrétní úkon bude uveden v Protokolu o kontrole.

Protokol o kontrole - zaznamenání výsledků KNM

Po provedení kontroly sepíše terénní inspektor Protokol o kontrole, do nějž zaznamená zjištěné rozpory s údaji deklarovanými v jednotné žádosti nebo neplnění podmínek nezbytných pro poskytnutí dotace. V tomto formuláři bude zaznamenán i podrobný popis neshod, nedodržení, vysvětlení podaná žadatelem, popis kontrolovaných dokumentů, rozhovory s jinými osobami za účelem získání informace a závěry učiněné terénním inspektorem.

Datum vyhotovení Protokolu o kontrole musí být ve lhůtě do 30 dní, ve zvláště složitých případech do 60 dní, ode dne provedení posledního kontrolního úkonu.

Doručení Protokolu o kontrole

S Protokolem o kontrole bude žadatel (zplnomocněný zástupce) seznámen jeho doručením. Protokol o kontrole bude doručen žadateli (zplnomocněnému zástupci) jedním z níže uvedených způsobů:

- **Osobně** – žadatel či zplnomocněný zástupce musí svým podpisem potvrdit doručení Protokolu o kontrole. Datum doručení je den, kdy byl Protokol o kontrole osobně předán. Pokud žadatel či zplnomocněný zástupce odmítne Protokol o kontrole podepsat, vyznačí terénní inspektor tuto skutečnost v Protokolu o kontrole a Protokol o kontrole se pak považuje za doručení okamžikem pokusu o předání – viz. § 24 odst. 3 a 4 správního řádu.
- **Poštovním úřadem** – datem doručení je den uvedený na doručence. Pokud si žadatel nepřeveze zásilku, pak datem doručení je 10. den ode dne, kdy byla zaslána zásilka uložena na poštovním úřadu, jedná se o tzv. fikci doručení.
- **Datovou schránkou** - Protokol o kontrole je možné zaslat datovou schránkou v případě, kdy žadatel má zřízenou a aktivní datovou schránku. Datem doručení je den skutečného doručení datovou schránkou. Případná fikce doručení bude uplatněna, pokud si žadatel nevyzvedne zásilku z datové schránky.

Datum doručení je důležité pro určení lhůty k podání námitek proti Protokolu o kontrole.

3 způsoby ukončení KNM:

- marným uplynutím lhůty pro podání námitek nebo
- vzdáním se práva podat námitky ze strany žadatele nebo
- dnem doručení vyřízení námitek žadateli.

5. Námitky proti Protokolu o kontrole

Žadatel může proti protokolu o kontrole podat námitky ve lhůtě 15 dní ode dne doručení Protokolu o kontrole, nestanoví-li terénní inspektor lhůtu delší (jiná stanovená lhůta musí být zapsána v Protokolu o kontrole), a to prostřednictvím terénního inspektora, který kontrolu provedl. S tímto poučením je žadatel seznámen v závěru Protokolu o kontrole.

Námitky musí být podány písemně a řádně zdůvodněny.

Dnem doručení námitek na SZIF je zahájeno řízení o námitkách, jehož výsledkem je Rozhodnutí o námitkách. **Proti rozhodnutí o námitkách není opravný prostředek přípustný.**

Výroky rozhodnutí o námitkách mohou být tyto:

- V případě, že žadatel nepodal ve stanovené lhůtě námitky proti Protokolu o kontrole, pak se v rozhodnutí o námitkách námitky zamítnou jako námitky podané opožděně.
- V případě, že námitky podala neoprávněná osoba, pak se v rozhodnutí o námitkách námitky zamítnou.

- V případě, že z námitek není zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, nebo námítka, u nichž chybí odůvodnění, pak se v rozhodnutí o námitkách zamítnou jako nedůvodné bez dalšího projednání.
- V ostatních případech se námitkám v rámci rozhodnutí o námitkách vyhoví, částečně vyhoví, nebo se zamítnou, příp. se předá k došetření zpět na Oddělení inspekční služby opatření na plochu a SOT příslušného RO SZIF.

Žadatel je oprávněn se písemně práva na podání námitek vzdát.

6. Práva a povinnosti

Práva a povinnosti terénních inspektorů a žadatelů či povinných osob vyplývající ze zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), konkrétně:

- práva terénních inspektorů jsou uvedena v § 3, 7, 8, 11 a 19,
- povinnosti terénních inspektorů jsou uvedeny v § 9 a 20,
- práva žadatelů jsou uvedena v § 10 odst. 1,
- povinnosti žadatelů a povinných osob jsou uvedeny v § 10 odst. 2 a 3.

Další skutečnosti týkající se žadatele a povinné osoby:

- Proti Protokolu o kontrole může **pouze žadatel** dle § 13 kontrolního řádu podat písemné a zdůvodněné námítka, a to ve lhůtě **15 dní ode dne doručení Protokolu o kontrole**, není-li stanovena v Protokolu o kontrole lhůta delší.
- Vzniklé náklady na kontrolu dle § 23 kontrolního řádu:
- náklady vzniklé kontrolnímu orgánu v souvislosti s výkonem kontroly nese kontrolní orgán,
- náklady vzniklé kontrolované osobě nebo povinné osobě v souvislosti s výkonem kontroly nesou tyto osoby.

Práva a povinnosti terénních inspektorů a žadatelů či jiných osob vyplývající z §12a zákona č. 256/2000 Sb., o SZIF

(1) Fond je oprávněn provádět, a to i bez ohlášení, kontrolu

a) správnosti údajů fyzických a právnických osob uvedených v žádostech podávaných Fondem,

b) plnění povinností a podmínek vyplývajících z vydaných rozhodnutí a uzavřených smluv a dohod podle § 1 odst. 2,

c) správnosti informací poskytovaných Fondem podle tohoto zákona, zákona o zemědělství a nařízení vlády vydaných k jejich provedení,

d) plnění povinností vyplývajících z přímo použitelného předpisu Evropských unie, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(2) Při výkonu kontroly podle odstavce 1 postupuje Fond vůči fyzickým a právnickým osobám (dále jen „kontrolované osoby“) podle kontrolního řádu, zákona o zemědělství, podle tohoto zákona, a podle zákona o finanční kontrole. Tím není dotčen výkon kontroly podle přímo použitelných předpisů Evropských unie upravujících společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky, podpory pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), společné organizace zemědělských trhů.

(3) Pokud doklady u kontrolovaných osob nepostačují k řádnému provedení kontroly, je Fond oprávněn požadovat doklady i od jiné osoby, a to v rozsahu nezbytném pro ověření skutečností majících souvislost s činností kontrolovaných osob, která je předmětem kontroly. Tato osoba je povinna ve stanovené lhůtě takové doklady Fondem předložit, výkon kontroly Fondem umožnit a při něm spolupůsobit. Práva a povinnosti Fondu a této osoby se řídí kontrolním řádem přiměřeně, přičemž účel kontroly musí být naplněn při zajištění toho, aby práva a chráněné zájmy této osoby byly dotčeny v nejmenší možné míře.

(4) Kontrolu podle odstavců 1 až 3 vykonává Fond prostřednictvím svých zaměstnanců nebo jiných fyzických anebo právnických osob, které k tomuto účelu zmocní podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o financování společné zemědělské politiky; v takovém případě fyzická nebo právnická osoba postupuje podle kontrolního řádu.

(5) Kontrolu podle odstavce 1 písm. b) a d) a odstavce 3 vykonávají v rámci své působnosti stanovené zvláštními právními předpisy také správní úřady řízené ministerstvem.

(6) Při výkonu kontroly podle odstavců 1 a 3 je Fond oprávněn požadovat provedení analýz vzorků zemědělských výrobků Generálním ředitelstvím cel.

(7) Zaměstnanci Fondu vykonávající kontrolu se při výkonu kontrolní činnosti prokazují průkazem zaměstnance Fondu, který je současně dokladem o jejich pověření ke kontrole.

(8) Při výkonu kontroly podle odstavců 1 až 3 nevzniká nárok na náhradu za odebrané vzorky.

(9) Na výkon kontroly prostřednictvím dálkového průzkumu Země včetně rychlých polních návštěv, podle přímo použitelného předpisu Evropské unie se nevztahuje kontrolní řád; ustanovení kontrolního řádu o vstupu na pozemky a o právech kontrolujícího platí přiměřeně.

(10) Pro provádění kontrol orgány Evropské unie nebo jimi pověřených osob platí ustanovení odstavců 1 až 9 přiměřeně.

(11) Fond je odpovědným orgánem za provádění kontrol plnění kritérií způsobilosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího prováděcí pravidla pro podmíněnost, odlišení a integrovaný administrativní a kontrolní systém.

(12) V případě, že není umožněna kontrola některé z podmínek, na kterou je poskytnutí dotace vázáno, a nejedná se o zmaření kontroly podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, považuje se tato podmínka za nesplněnou.

čl. 59 odst. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1306/2013